

PORSGRUNN KOMMUNE

Hvordan møter kommunene forventningene

Grenlandsrådet 19.9.25

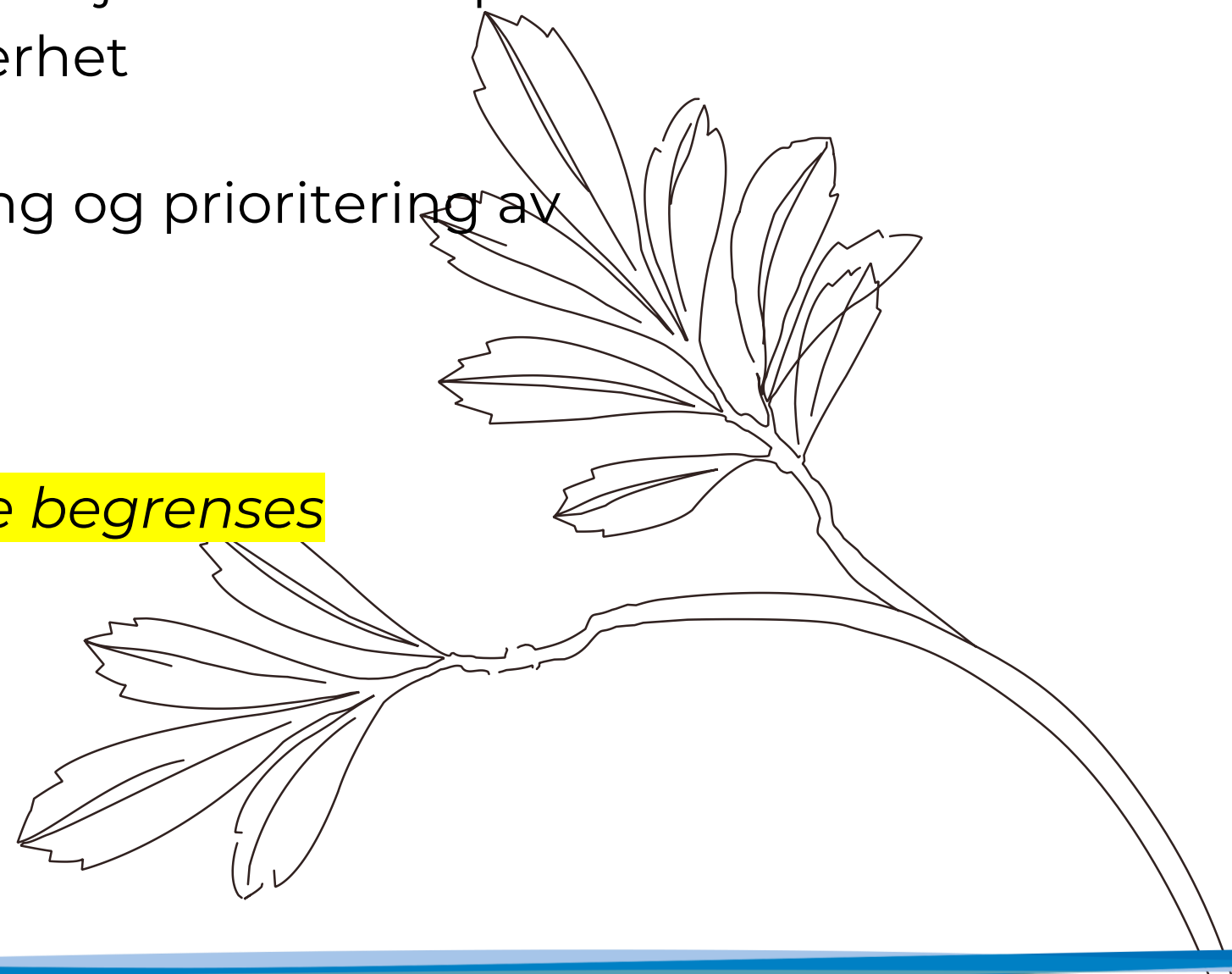
Kommunedirektør Inger Anne Speilberg

Utgangspunkt

- **Kommunen** er bærebjelken i velferdsstaten
- **Staten** bruker styring særlig i lov og forskrift for å sikre nasjonal velferdspolitik
- Mål om likhet, effektivitet, minstestandard og rettsikkerhet
- **Lokaldemokratiet** og lokalt selvstyre skal sikre tilpassing og prioritering av oppgaver til lokale forhold, kapasitet og behov

Kommuneloven § 2 – 2,1

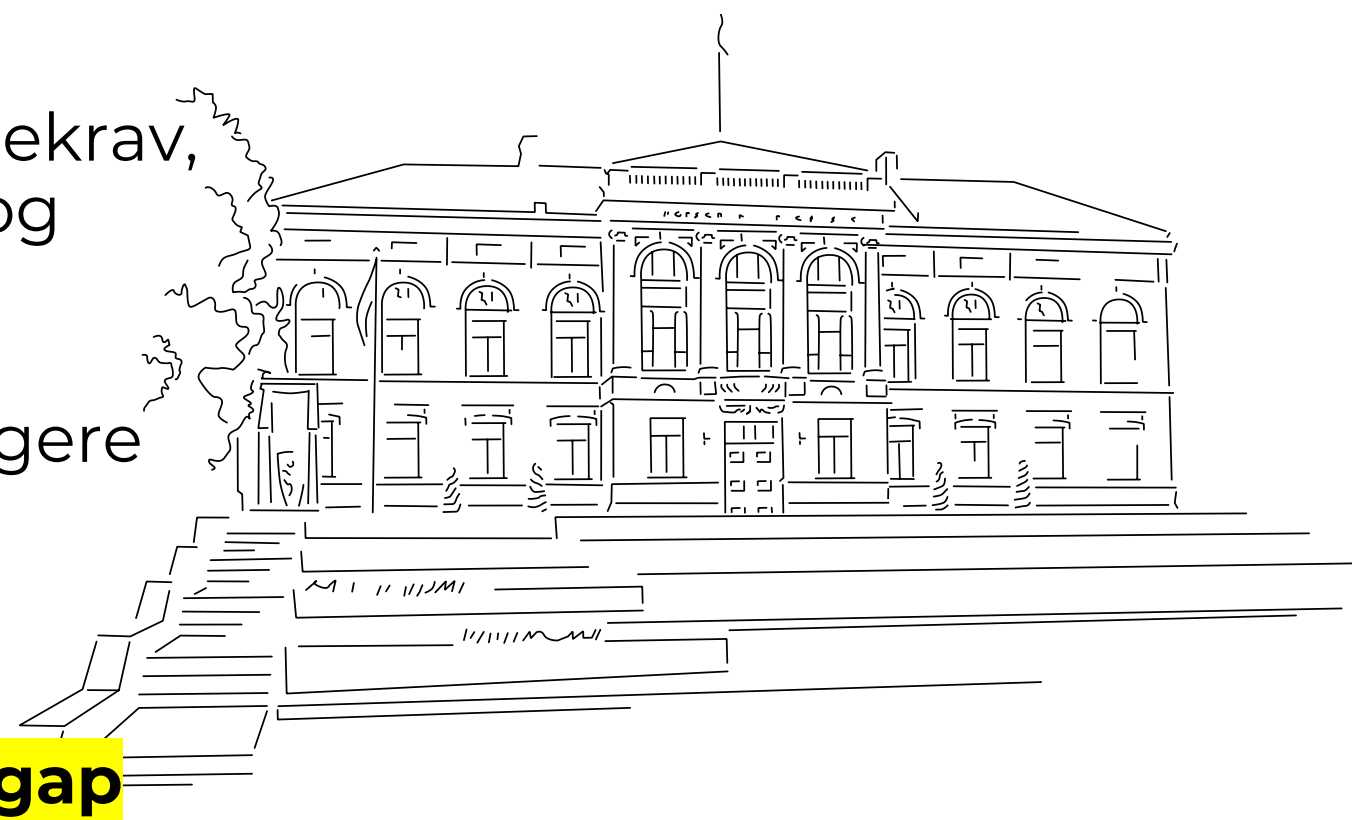
*Det kommunale og fylkeskommunale selvstyret bør ikke begrenses mer enn **det som er nødvendig** for å sikre nasjonale mål*

Krevende syringsregime

- Vet ikke hvor mange lover og forskrifter som styrer kommunene
- Sannsynligvis **flere tusen konkrete krav** i lov og forskrift
- Lovoppfyllelse ca. 80 % (fra 50 til 99 %) – ingen 100 %
- Krav til implementering av reformer, kvalitets og kompetansekrav, bemanningsnormer, kontroll og rapporteringskrav, statlige og regionale planer og retningslinjer
- Flere **individuelle rettigheter** – økte forventinger fra innbyggere
- **Ulik økonomi** og inntekter i kommunene gir forskjeller
- **For stort omfang av lovkrav og høyt styringstrykk**
- **Gir manglende lokalpolitisk handlingsrom og forventingsgap**

Eksempler på lovkrav og rettigheter

Innen opplæring

- Rett til individuell og tilrettelagt opplæring
- Rett til personlig assistanse
- Rett til aktivitetsplan
- Rett til fritak for karakterer
- Rett til drosje
- Avtaler om å komme senere på skolen
- Avtaler om å gå ut av klassen
- Avtaler om å gå til helsesykepleier
- Avtale om oppfølging av bestemt voksen

Bedring i sikte?

- **Kommunekommisjonen** – mindre statlig styring av kommunene
- **Forventningsbrevet** – viser omfang og tydelig på må og bør
- Statsforvalter inviterer til dialog

Kommunene må ta handlingsrommet lokalt

- Tydelige politiske prioriteringer lokalt
- Sørge for lokale tilpasninger innen statlige rammer og fleksibilitet
- Dialog med staten for forventningsavklaring
- Prøve ut og innovere innen de statlige rammer

